

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PRIORITETINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĖTROS IR INOVACIJŲ RAIDOS (SUMANIOS SPECIALIZACIJOS) KRYPTIES „ĮTRAUKI IR KŪRYBINGA VISUOMENĖ“ PRIORITETŲ VEIKSMŲ PLANŲ PATVIRTINIMO

2015 m. kovo 31 d. Nr. V-290/4-175

Vilnius

Vadovaudamiesi Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“, 26 punktu:

1. T v i r t i n a m e pridedamus:

1.1. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Modernios ugdymosi technologijos ir procesai“ veiksmų planą;

1.2. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Proveržio inovacijų kūrimo ir diegimo technologijos ir procesai“ veiksmų planą.

2. N u s t a t o m e, kad šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Švietimo ir mokslo ministras

Dainius Pavalkis

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos
ūkio ministro 2015 m. kovo 31 d.
įsakymu Nr. V-290/4-175

**PRIORITETINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS,
KULTŪRINĖS) PLĖTROS IR INOVACIJŲ RAIDOS (SUMANIOS SPECIALIZACIJOS)
KRYPTIES „ĮTRAUKI IR KŪRYBINGA VISUOMENĖ“ PRIORITETO „MODERNIOS
UGDYMO SI TECHNOLOGIJOS IR PROCESAI“ VEIKSMŲ PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Modernios ugdymosi technologijos ir procesai“ veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) parengtas įgyvendinant Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (toliau – Programa).

2. Veiksmų planas parengtas siekiant nustatyti Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties (toliau – Prioritetinė MTEPI raidos kryptis) „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Modernios ugdymosi technologijos ir procesai“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo nuostatas.

3. Veiksmų planas įgyvendinamas 2015–2020 metais.

4. Veiksmų plane vartojamos sąvokos suprantamos taip:

4.1. **Ikiprekybinis pirkimas** – mokslinių tyrimų ir (arba) eksperimentinės plėtros veiklos (toliau – MTEP) paslaugų, išskyrus tas, iš kurių gauta nauda naudojama tik perkančiosios organizacijos poreikiams tenkinti ir už kurias viską sumoka perkančioji organizacija, ir kurios laikomos valstybės pagalba, įsigijimas siekiant sukurti inovatyvųjį produktą.

4.2. **Interaktyvieji mokymosi metodai** – personalizuoti, įtraukiantys ir grįžtamąjį ryšį besimokantiejiems užtikrinantys mokymosi metodai, naudojant modernias informacines ir ryšių technologijas (toliau – IRT), dažnai taikomi kintančioje aplinkoje.

4.3. **Mišriosios kompetencijų ugdymo technologijos** – technologijos, kuriomis siekiama užtikrinti privačiam arba viešajam sektoriui reikalingų kompetencijų ir įgūdžių ugdymą laiku ir efektyviai, prisidėti prie kūrybiško verslo organizavimo, sprendimų, procesų ar išteklių valdymo, lankstaus reagavimo į kintančius rinkos poreikius.

4.4. **Mišrieji mokymosi metodai (hibridinis, arba įvairiarūšis, mokymasis)** – mokymosi metodai, numatantys galimybę pasirinkti patogiausius ir veiksmingiausius metodus pagal nustatytus mokymo poreikius – el. mokymąsi, mokymąsi darbo vietoje, patirtinį mokymąsi ir kt. – ir taip užtikrinantys galimybę atitikti įvairius mokymo poreikius.

4.5 **Patirtiniai mokymosi metodai** – mokymosi metodai, pagal kuriuos mokomasi per asmeninę besimokančiojo patirtį.

4.6. **Savimoka** – mokymosi planavimo procesas, mokymosi strategijų tobulinimas ir taikymas bei tinkamas mokymosi išteklių naudojimas. Besimokantieji turi gebėti kelti mokymosi tikslus, nustatyti reikalingus mokytis dalykus, planuoti ir pasirinkti mokymosi strategijas, vertinti savo

mokymąsi. Savimokai būdinga tai, kad ne institucija, o pats besimokantysis kontroliuoja mokymosi tikslus ir mokymosi priemones.

5. Kitos Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Programoje vartojamas sąvokas.

6. Įgyvendinant Veiksmų planą ketinama prisidėti prie pokyčių, kurių tikimasi įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“. Prioritetinės MTEPI raidos krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Modernios ugdymosi technologijos ir procesai“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo metu sukurti rezultatai daugiausia prisidės įgyvendinant sumanios visuomenės viziją – formuojant veiklią, solidarią, besimokančią visuomenę, taip pat sudarant sąlygas verslo, švietimo, mokslo ir kultūros integracijai. Tikėtinas didelis poveikis įgyvendinant Valstybinę švietimo 2013–2022 metų strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745 „Dėl Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos patvirtinimo“. Šioje strategijoje keliamas tikslas paversti Lietuvos švietimą tvarių pagrindų valstybės gerovei kelti, veržliam ir savarankiškam žmogui, atsakingai ir solidariai kuriančiam savo, Lietuvos ir pasaulio ateitį, ugdyti.

II SKYRIUS ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS

7. Tam, kad investicijos į žmogiškąjį kapitalą būtų veiksmingos, labai svarbu, kad gyventojų įgyjama kompetencija atitiktų darbo rinkos paklausą. Tačiau tam kol kas nesudaryta sisteminių sąlygų, o kompetencijų pasiūlos ir paklausos prognozavimo sistema išlieka fragmentiška. Neišplėtotą profesinio ir mokymosi orientavimo ir konsultavimo sistema neleidžia jaunimui ir suaugusiesiems tinkamai nuspręsti, kur toliau mokytis ar siekti karjeros, atsižvelgiant į turimus gebėjimus ir ilgalaikę darbo rinkos paklausą. Intensyvėjanti technologinė, ekonominė ir socialinė kaita, kintanti žmogaus veiklos aplinka ir augantis informacijos kiekis reiškia, kad ateityje gebėjimas įgyti naujų žinių ir jas pritaikyti naujomis sąlygomis taps vis reikšmingesnis. Švietimo kokybė ir prieinamumas labai priklauso nuo modernios mokymosi infrastruktūros ir aplinkos plėtojimo prasme, pedagoginio personalo kompetencijos, mokymosi ir ugdymo turinio.

8. Kūrybiška asmenybė – kūrybiškos, įtraukios, atviros, pažangios visuomenės sąlyga. Tokioje visuomenėje gali gimi ir vystytis kūrybiškumu grindžiamas produktyvus verslas, rinkai galintis pasiūlyti pažangius produktus ir paslaugas. Tokioje visuomenėje formuojasi inovacijoms palanki verslo kultūra, auga technologijų kūrimo ir panaudojimo mastas, stiprėja žmogiškųjų išteklių potencialas. Šios dedamosios atsispindi kūrybiškumo indekse, kurio rodikliai yra tiesiogiai susiję su bendroju vidaus produktu (toliau – BVP), konkurencingumu ir verslumu (kuo aukštesnis šis indeksas, tuo didesnis šalies BVP, verslumo mastas, konkurencingumo indeksas, didesnis žmogiškųjų išteklių pokytis ir lūkesčių indeksas). Vienas iš pasaulinio inovacijų indekso (angl. *Global Innovation Index*) kriterijų – kūrybinė produkcija, arba išėiga (angl. *creative outputs*), kurio 2011–2014 m. reikšmė atskleidžia nepakankamą dėmesį visuomenės kūrybiškumo ugdymui Lietuvoje, ribojantį spartesnę inovacijų plėtrą (2013 m. Lietuva buvo 40 vietoje, 2014 m. – 56 vietoje). Remiantis kitu pasaulinį inovacijų indeksą skaičiuojančiu šaltiniu – Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija (angl. *World Intellectual Property Organization*), Lietuva pagal kūrybinę produkciją, arba išėigą, 2011 m. buvo 49 vietoje, 2012 m. – 42, 2013 m. – 55, o 2014 m. – 56 vietoje.

9. Privatus verslas ir nevyriausybinės organizacijos aktyviai dalyvauja kuriant ir teikiant siūlymus dėl iš esmės naujų ar patobulintų žmogiškųjų išteklių ir organizacinio mokymosi produktų ir paslaugų teikimo tobulinimo. Ypač didelis potencialas sukauptas IRT, konsultacinių paslaugų, kūrybinių industrijų ir kituose žinioms ir technologijų pokyčiams imliuose sektoriuose.

10. Verslo įmonių investicijos į MTEP projektus 2007–2013 m. siekė 160,9 mln. eurų, tačiau ne visos šios lėšos tiesiogiai susijusios su numatomu Prioritetu. Inovacijų kūrimas ir diegimas yra

glaudžiai susiję su tam tikros MTEP krypties ir pramonės sektoriaus žinių ir technologijų pokyčiais, todėl sunku labai aiškiai atskirti investicijų paskirtį.

11. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų potencialas socialinių, humanitarinių mokslų (ypač organizacinės psichologijos, edukologijos ir kt.) ir menų srityse nepakankamai išnaudojamas, siekiant prisidėti prie inovacijų kūrimo. Žinių valdymas ir organizacinis mokymasis, galimybių paieška, įvertinimas ir įvardijimas, vertės kūrimas, santykis su klientais ir vartotoju, veiklos ir verslo organizavimas, rinkos formavimas ir vystymas, ekonomikos struktūriniai pokyčiai ir kt. yra šių mokslų objektas.

12. Pedagoginio personalo kompetencijai ugdyti, mokymosi ir ugdymo turiniui tobulinti 2004–2013 metais skirtos didelės investicijos, šias sritis tolygiai plėtoti numatyta ir 2014–2020 metais Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis. Kompetencijų pasiūlos ir paklausos prognozavimo sistemai taip pat skirta nemažai dėmesio ankstesniais Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpiais. Tokios valstybės ir visuomenės gerovei svarbios sritys, kaip modernių ugdymosi technologijų ir procesų diegimas švietimo ir kituose sektoriuose, neketinama apleisti ir ateityje. Nemažai dėmesio šiai sričiai skiriama 2014–2020 metų nacionalinėje pažangos programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“. Šios sritys svarbą rodo ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu patvirtinta Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija.

13. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpiu pradėtas sistemingai remti kūrybinių ir kultūrinių industrijų infrastruktūros kūrimas. Didžiausias šios sritys potencialas sutelktas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje ir Vilniaus dailės akademijoje.

14. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpiu daug dėmesio planuojama skirti biomedicinos, fizinių ir technologijos mokslų plėtojimui bendrojo ugdymo sistemoje, taip pat numatant priemones, skirtas specializuotai mokiniams pritaikytai tyrimų ir eksperimentinės veiklos infrastruktūrai kurti ir atnaujinti.

15. Problemas ir iššūkius, susijusius su Prioriteto įgyvendinimu, aktualu spręsti ir tarptautiniu mastu. Prioriteto svarbą rodo Bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), patvirtintos 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 (sukurta bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikintas sprendimas Nr. 1982/2006/EB (toliau – Programa „Horizontas 2020“), 3 dalies „Visuomenės uždaviniai“ 1 punkte numatytas uždavinys „Europa besikeičiančiame pasaulyje. Įtrauki, novatoriška ir mąstanti visuomenė“. Jį sprendžiant galėtų aktyviai dalyvauti Lietuvos tyrėjai ir kiti specialistai.

16. Nors Prioritetui įgyvendinti svarbios MTEP ir kitos veiklos sistemiškai pradėtos remti nuo 2004 metų, anksčiau šiam procesui nebuvo pasitelkiami mokslo ir inovaciniai gebėjimai, kuriais remiantis sudaromos galimybės efektyviau plėtoti modernias ugdymosi technologijas ir procesus ir taikyti juos ugdant visapusiškas, kūrybingas asmenybes ir formuojant verslo kultūrą. Tikimasi, kad šią spragą užpildys sėkmingai įgyvendinamas Prioritetas, taip pat sudarysiantis galimybių skleisti šias technologijas ir metodus už Lietuvos ribų. Siekiant įgyvendinti Prioritetą, pravartu stiprinti tokių tematinų MTEP krypčių, kaip suaugusiųjų mokymas, interaktyviojo, virtualiojo, patirtinio ir probleminio mokymosi didaktika, atvirosios edukacinės sistemos ir atvirieji švietimo ištekliai, skaitmeninė pedagogika, viešieji ryšiai, informatika, dizainas ir audiovizualinės medijos, ir kitų susijusių socialinių ir humanitarinių mokslų bei menų disciplinų MTEP išteklius ir juos koncentruoti šiose srityse. Įgyvendinant prioritetą yra ypač svarbu bendradarbiauti su verslo ir pramonės sektoriais, siekiant, kad pagal šį Prioritetą kuriamos technologijos, procesai ir produktai stiprintų jų konkurencingumą. Taip pat skatintinas projektų tarpsritiškumas ir tarpkryptiškumas. Kad būtų stiprinami aukščiau minimų sričių žmogiškųjų išteklių gebėjimai, turi būti rengiami aukštos kvalifikacijos suaugusiųjų mokymo, atvirųjų švietimo išteklių kūrimo ir kokybės vertinimo (angl. *peer review*), autorinių teisių, rinkodaros ir viešųjų ryšių, naujųjų medijų sričių specialistai. Turi būti siekiama ir skatinama kurti tarptautinio bendradarbiavimo tinklus su krypties lyderiaujančiomis kitų šalių mokslo ir verslo institucijomis.

III SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

17. Veiksmų plano tikslas – skatinti MTEP ir inovacijų veiklas, kurios sudarytų sąlygas gerėti demografinėi būklei, tolygiai plėtoti regionus, mažinti skurdą, nelegalų darbą, didinti socialinę sanglaudą, didinti įgūdžių ir darbo rinkos poreikių sąveiką ir mažinti atotrūkį, ugdyti talentus ir kūrybinį potencialą, efektyviai naudoti kūrybinių ir kultūros industrijų išteklius, netechnologines inovacijas visuomenės ir ekonomikos pažangai skatinti, didinti viešojo sektoriaus inovacijas ir valdymo efektyvumą. Veiksmų planas taip pat prisideda siekiant MTEP ir inovacijų sprendimais didinti didelės pridėtinės vertės, žinioms ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgai imlių ekonominių veiklų įtaką šalies bendrajam vidaus produktui ir struktūriniam ūkio pokyčiams.

18. Veiksmų plano uždaviniai:

18.1. kurti ir rinkoje diegti naujas technologijas, produktus, procesus, metodus;

18.2. skatinti žinioms imlaus verslo kūrimąsi, didelį potencialą turinčių įmonių plėtrą;

18.3. skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas;

18.4. skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP ir inovacijų rezultatus;

18.5. stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus.

IV SKYRIUS PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPAI

19. Prioritetui įgyvendinti naudojamos priemonės parinktos vadovaujantis Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, Valstybine studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos patvirtinimo“, ir jas įgyvendinančiais teisės aktais.

20. Prioritetui įgyvendinti reikalingų studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys nustatytas atsižvelgiant į tarptautinės nepriklausomų ekspertų darbo grupės 2014 m. vasario 21 d. ataskaitą „Prioritetų įgyvendinimo kelrodžiai“. Atsižvelgiant į šią ataskaitą, išskiriami tokie Prioriteto įgyvendinimo etapai:

20.1. mokslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su tinkamos aplinkos naujoms idėjoms, sprendimams ieškoti, technologijoms, prototipams kurti sudarymu ir pasirengimu vykdyti šias veiklas;

20.2. naujų idėjų ir jų sprendimų paieška apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus bendro ir tikslinio pobūdžių fundamentinius mokslinius tyrimus;

20.3. technologijų ir jų prototipų kūrimo etapas apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus pramoninius mokslinius tyrimus ir bandomąją taikomąją veiklą;

20.4. diegimo rinkoje etapas apima veiklas, susijusias su naujų produktų diegimu rinkoje;

20.5. verslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su žinių ir inovacijų perdavimu ir sklaida visuomenėje bei panaudojimu plačiu mastu.

21. Veiksmų plano 2 priede numatytas kiekviename Prioriteto įgyvendinimo etape aktualių studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys.

V SKYRIUS PRIORITETO TEMINIS SPECIFIŠKUMAS

22. Įgyvendinant Veiksmų planą siekiama:

22.1. kurti ir diegti naujas arba iš esmės patobulintas mišriąsias (angl. *blended* arba *hybrid*) kompetencijos ugdymo technologijas, kurios apima:

22.1.1. tradicinių ir naujųjų medijų technologijas, užtikrinančias mokymosi pasiekiamumą, lankstumą, patrauklumą ir efektyvumą;

22.1.2. autonomiško mokymosi technologijas, gerinančias išmokimo kokybę;

22.1.3. mokymo plano, integruojančio įvairius mokymo ir mokymosi metodus ir procesus, siekiant mokymosi efektyvumo ir optimalaus poveikio išmokimui ir įgūdžių įgijimui, sudarymo technologijas;

22.2. kurti ir diegti naujas arba iš esmės patobulintas formaliojo ugdymo ir neformaliojo švietimo didaktikos technologijas, užtikrinančias mokymo ir mokymosi priemonių interaktyvumą (pvz.: e. mokymosi priemonės, simuliacinės programos, edukaciniai e. žaidimai ir kt.), vizualumą ir patirtinį mokymąsi (pvz.: 3D spauda, virtualios aplinkos ir kt.), orientuotas į kūrybiškos, pokyčiams ir naujovėms atviros asmenybės ugdymą.

23. Sėkmingas Veiksmų plano 22 punkte minimų siekių įgyvendinimas neatsiejamas nuo viešojo ir privataus sektorių institucijų vykdomų MTEP veiklų.

24. Svarbus vaidmuo įgyvendinant Prioritetą tenka jungtinėms studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų iniciatyvoms (toliau – jungtinės iniciatyvos). Pasitelkiant jas ketinama spręsti ūkio sektoriams aktualias problemas, vykdant ūkio sektoriams aktualių tematikų MTEP veiklą ir tikintis, kad privatus sektorius įsitrauks realizuojant MTEP veiklos rezultatus. Įgyvendinant jungtines iniciatyvas, atsižvelgiant į Veiksmų plano 22 punkte numatytus siekius ir Veiksmų plano 18 punkte nustatytus uždavinius, MTEP veiklos vykdomos siekiant:

24.1. analizuoti mišriąsias kompetencijos ugdymo technologijas ir jų efektyvumą, poveikį išmokimui bei verslo ir viešojo sektoriaus institucijų veiklai, prisitaikymui prie nuolat kintančios aplinkos reikalavimų;

24.2. kurti mišriąsias kompetencijos ugdymo technologijas užtikrinant turinio aktualumą, pasiekiamumą, patrauklumą ir įtaigumą bei mokymosi medijų lankstumą ir efektyvumą.

24.3. kurti mišriųjų kompetencijos ugdymo technologijų prototipus ir paslaugas, leidžiančias užtikrinti reikalingų kompetencijų ir įgūdžių ugdymą laiku ir efektyviai, prisitaikant prie nuolat kintančios verslo ir viešojo sektoriaus aplinkos.

25. Įgyvendinant jungtines iniciatyvas, siekiama, kad MTEP veiklos, vykdomos įgyvendinant Veiksmų planą, sudarytų sąlygas:

25.1. diegti mišriąsias kompetencijos ugdymo technologijas;

25.2. diegti mišriųjų kompetencijos ugdymo technologijų poreikio prognozavimo metodikas ir jų poveikio stebėsenos sistemas, teikti ir plėtoti su jomis susijusias tyrimų paslaugas;

25.3. diegti ir plėtoti integruojančią, vientisą mišriųjų kompetencijos ugdymo technologijų valdymo sistemą, susietą su atitinkamomis tarptautinėmis sistemomis.

26. Veiksmų plano 21.2 papunktyje numatytiems technologijoms kurti pasitelkiami ikiprekybiniai pirkimai. Vykdamas ikiprekybinius pirkimus, MTEP paslaugos pirkėjas dalijasi rizika ir nauda, gaunama kuriant inovatyvius sprendimus, su tiekėju (pvz., mokslo ir studijų institucija), t.y. ikiprekybiniai pirkimai neapima MTEP paslaugų pirkimų, pagal kuriuos paslaugos pirkėjas visiškai apmoka paslaugos kainą ir įgyja išimtinę teisę į sukurtą intelektinę nuosavybę, kurią naudoja tik savo poreikiams. Organizuojant ikiprekybinius pirkimus, siekiama:

26.1. analizuoti aukštojo mokslo, profesinio mokymo, bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo interaktyviuosius, mokymosi iš patirties, probleminiu mokymusi pagrįstus mokymo ir mokymosi metodus ir jų poveikį kūrybiškos, pokyčiams ir naujovėms atviros asmenybės ugdymui;

26.2. kurti interaktyviųjų, mokymosi iš patirties, probleminiu mokymusi pagrįstų edukacinių sistemų ir jų efektyvumo vertinimo modelius ir technologinius sprendimus aukštojo mokslo, profesinio mokymo, bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo posistemėse;

26.3. kurti interaktyviųjų, mokymosi iš patirties, probleminiu mokymusi grįstus mokymo ir mokymosi metodų prototipus, leidžiančius holistiškai ir sistemaiškai ugdyti kūrybišką, pokyčiams ir naujovėms atvirą asmenybę.

27. Šiuo metu Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra įgyvendina projektą „Iki prekybinių pirkimų teisinės aplinkos sukūrimas (IPTAS)“, kurio tikslas – sukurti iki prekybinių pirkimų organizavimo Lietuvoje teisinį administracinį modelį ir su jo įgyvendinimu susijusius dokumentus. Veiksmų plano 21.2 papunktyje numatytos technologijos bus pradėtos kurti sukūrus iki prekybiniams pirkimams vykdyti būtiną teisinę bazę.

28. Organizuojant iki prekybinius pirkimus, siekiama, kad Veiksmų plano 26 punkte numatyti siekiai sudarytų sąlygas:

28.1. diegti interaktyvius, patirtinius ir probleminio mokymosi didaktinius metodus ir juos apimančias edukacines sistemas;

28.2. diegti ir plėtoti novatoriškų ugdymo sprendimų planavimo, stebėsenos ir vertinimo platformą, jungiančią verslą, mokslą ir viešąjį sektorių, kurti ją palaikančias technologijas ir e. sistemas;

28.3. kurti ir diegti virtualias ir nuotoliniu būdu kontroliuojamas mokymo ir mokymosi laboratorijas, skirtas formaliajam švietimui (bendrojo lavinimo, profesinėms ir aukštosioms mokykloms);

28.4. organizuoti masinius atvirusius internetinius kursus, kurti jiems efektyviai naudoti reikalingas kompetencijas ir taip padėti jaunimui mokytis ir įgyti reikalingų įgūdžių formaliojo ir neformaliojo ugdymo bei studijų metu, taip pat padėti persikvalifikuoti žinioms imliame versle dirbantiems specialistams arba padėti jiems įgyti papildomų žinių, pasiekti įpročiams keisti visuomenėje reikalingą kritinę masę ir proveržį naudojant naujas žinias, technologijas, įgūdžius;

28.5. kurti ir plėtoti kompetencijų, reikalingų švietimo turiniui atnaujinti ir naujoms edukacinėms sistemoms kurti, diegti, adaptuoti, taikyti formaliojo ir neformaliojo švietimo srityse, vystymo infrastruktūrą ir platformas (taip pat e. platformas).

29. Veiksmų plano 24 ir 26 punktuose nustatyti siekiai gali būti keičiami, atsižvelgiant į Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-576/4-409 „Dėl Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Koordinavimo grupė), siūlymus, formuojamus atsižvelgiant į Veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos, poveikio vertinimo ir mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimo proceso metu surinktus ar kitokius pagrįstus duomenis ir siūlymus.

VI SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS

30. Veiksmų plano 18 punkte nustatyti uždaviniai įgyvendinami vykdant Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemones.

31. Veiksmų plano įgyvendinimas gali būti finansuojamas:

31.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis;

31.2. Europos Sąjungos finansinės paramos (2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“, Veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiųjų ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ ir Veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonių) ir bendrojo finansavimo lėšomis;

31.3. mokslo ir studijų institucijų lėšomis;

31.4. viešųjų ir privačių juridinių asmenų lėšomis;

31.5. Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų lėšomis.

32. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto ir 9 prioriteto priemonių lėšų skirtos tiesiogiai remti veikloms, reikalingoms Prioritetui įgyvendinti, todėl 1 priedo lentelėje prie šių priemonių numatyta preliminari suma, kurią ketinama panaudoti Prioritetui įgyvendinti pagal poreikį.

33. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto priemonių lėšų nepriskirtinos konkrečioms prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių prioritetams (toliau – MTEPI prioritetai), jų įgyvendinimo rezultatai gali prisidėti prie visų arba daugumos MTEPI prioritetų įgyvendinimo.

34. Dalis Veiksmų programos 9 prioriteto priemonių ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis įgyvendinamos priemonės aktualios visai studijų, MTEP ir inovacijų sistemai ir konkrečioms MTEPI prioritetams nepriskirtinos, tačiau jų įgyvendinimo rezultatai gali prisidėti ir prie Prioriteto įgyvendinimo.

35. Veiksmų programos 3 prioriteto priemonės, nors ir aktualios visai verslo sąlygų gerinimo ir pagalbos verslui sistemai, netiesiogiai prisidės prie Veiksmų plano įgyvendinimo, daugiausia privataus sektoriaus subjektams sudarydamos sąlygas diegti rinkoje naujus produktus ir generuodamos kritinę verslo potencialo masę. Įgyvendinant Veiksmų programos 3 prioriteto priemones, planuojama remti šias Prioritetui įgyvendinti aktualias veiklas: gaminių ir (arba) produktų dizaino kūrimą, didelio poveikio technologijų diegimą tradicinėse pramonės šakose, produkcijos pristatymą tarptautinėse parodose ir (arba) mugėse, planuojamų eksportuoti gaminių ir paslaugų sertifikavimą, naujų gamybos ir paslaugų teikimo pajėgumų didinimą, verslo inkubatorių infrastruktūros plėtrą, narystę tarptautiniuose tinkluose (platformose), naujų produktų ir paslaugų žinomumo didinimą, konsultacijas pradedantiesiems verslininkams.

36. Mokslo ir studijų institucijų lėšas ketinama pritraukti remiant veiklas, susijusias su studijų ir MTEP infrastruktūros, reikalingos Prioritetui įgyvendinti, kūrimu ir atnaujinimu (įgyvendinant infrastruktūros projektus, tikėtina, kad mokslo ir studijų institucijos prisidės nuosavomis lėšomis). Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos įtrauktos į skiltį „Valstybės biudžeto lėšos ir kitos lėšos“.

37. Privačių juridinių asmenų lėšas ketinama pritraukti įgyvendinant priemones, pagal kurias vykdomiems projektams numatytas valstybės bendrasis finansavimas – verslo įmonės privalės nuosavomis lėšomis padengti dalį projektų vertės. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos pateiktos skiltyje „Privataus sektoriaus lėšos“.

38. Prioritetas iš dalies gali būti įgyvendintas Lietuvos tyrėjams ir kitiems specialistams dalyvaujant Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų įgyvendinimo procese. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje lėšos, pritrauktos iš tarptautinių programų, nenurodytos.

39. Įgyvendinant Veiksmų planą siekiama kiekybinių ir kokybinių rezultatų, atitinkančių Veiksmų plano 1 priede nustatytus vertinimo kriterijus.

40. Veiksmų plano uždavinius įgyvendinančių priemonių kvietimų teikti paraiškas skelbimo arba projektų sąrašų sudarymo terminai nustatomi atsižvelgiant į 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

41. Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių plėtrą ir jų prioritetų (taip pat MTEPI prioritetų veiksmų planų) įgyvendinimą koordinuoja Koordinavimo grupė.

42. Veiksmų planas įgyvendinamas skatinant ir remiant verslo subjektų ir mokslo ir studijų institucijų sąveiką ir bendradarbiavimą. Verslo subjektus ir mokslo ir studijų institucijas bendradarbiauti skatina Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka. Kaip vykdoma Programa, stebima nuolat analizuojant ir vertinant MTEPI prioritetų veiksmų planų įgyvendinimą. Veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka atlieka Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras.

43. Veiksmų plano 1 priede nustatytų studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių pagrindu vykdomų Europos Sąjungos struktūrinių fondų arba kitų šaltinių lėšomis planuojamų

finansuoti projektų metu kuriama infrastruktūra ir įsigyjama įranga neturi dubliuoti šiuo metu mokslo ir studijų institucijose ar kituose viešojo sektoriaus subjektuose esančios įrangos, išskyrus atvejus, kai esamos įrangos pajėgumo nepakanka Prioritetui įgyvendinti.

44. Veiksmų plano 1 priede pateiktas priemonių sąrašas gali būti keičiamas atsižvelgiant į 2018 metais planuojamo tarpinio Prioriteto įgyvendinimo vertinimo rezultatus, taip pat įvertinus galimų priemonių vykdytojų poreikius.

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties
 „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto
 „Modernios ugdymosi technologijos ir procesai“ veiksmų plano
 1 priedas

VEIKSMŲ PLANO UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, PRELIMINARUS LĖŠŲ POREIKIS JOMS ĮGYVENDINTI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Uždaviniai ir priemonės	Preliminarios lėšos, tūkst. Eur			Atsakinga institucija	Uždavinių ir priemonių vertinimo kriterijai	Kriterijų reikšmės	
		Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	Valstybės biudžeto ir kitos lėšos	Privataus sektoriaus lėšos			2018 metai	2023 metai
1.	Uždavinys: kurti ir diegti į rinką naujas technologijas, produktus, procesus, metodus:					Sukurti gaminių, paslaugų ar procesų prototipai (konceptijos) per 3 m. po projekto įgyvendinimo (vnt.)	8	17
1.1.	Priemonė: bendri mokslo ir verslo projektai, prisidedantys prie sumanios specializacijos įgyvendinimo	580	-	-	Švietimo ir mokslo ministerija	Bendrai vykdomų verslo ir mokslo ir studijų institucijų projektų skaičius (vnt.)	8	15
		536	-	485	Ūkio ministerija	Sertifikuotų produktų skaičius (vnt.)	0	1
1.2.	Priemonė: parama įmonės MTEPI infrastruktūrai kurti ar plėtoti ir MTEPI veiklai vykdyti („Intelektas LT“)	4 999	-	4 548				
1.3.	Priemonė: parama įmonių MTEPI teikiant inovacinius čekius („Inovaciniai čekiai“)							
1.4.	Priemonė: parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“)							
1.5.	Priemonė: parama naujiems produktams ir technologijoms presertifikuoti ir bandymams laboratorijose ir realiomis sąlygomis atlikti („Inosertifikavimas“)							
2.	Uždavinys: skatinti žinioms imlaus verslo kūrimąsi, didelį potencialą turinčių įmonių plėtrą:					Naujos įmonės, gavusios investicijų per 3 m. po projekto įgyvendinimo (vnt.)	1	2
2.1.	Priemonė: parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikti („Inogeb LT“)	1 303	-	145		Kitos formos nei subsidija finansinę paramą gaunančių įmonių skaičius (vnt.)	1	3

		punktą)						
4.3.	Priemonė: į rinką orientuotų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą	93	-	-				
4.4.	Priemonė: MTEP veiklos rezultatų komercinimo skatinimas mokslo ir studijų institucijose	190	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-				
5.	Uždavinys: stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus:					Mokslo ir studijų institucijų vykdomi verslo MTEP užsakymai (tūkst. Eur)	100	300
						Mokslo ir studijų institucijų pajamos iš intelektualinės veiklos rezultatų (tūkst. Eur)	150	420
5.1.	Priemonė: MTEPI ir studijų infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos srityse	52 132 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-		Patentinės paraiškos (vnt.)	4	12
5.2.	Priemonė: europinių mokslinių tyrimų infrastruktūrų kūrimas ir plėtra bei Lietuvos integracija į Europos mokslinių tyrimų infrastruktūras, vadovaujantis Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų kelrodžiu bei ESFRI	26 066 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	1008 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-		Doktorantūra vykdoma kartu su verslo subjektais (doktorantų skaičius)	6	16
5.3.	Priemonė: įrangos, naudojamos atviros prieigos centruose pagal sumanios specializacijos kryptis, atnaujinimas	26 066 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.4.	Priemonė: Lietuvos mokslo ir studijų institucijų vykdoma MTEP veikla	553	-	-				
5.5.	Priemonė: MTEPI veiklai reikalingų duomenų bazių prenumerata	28 960 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.6.	Priemonė: ekselencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros sukūrimas	26 640 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-				
5.7.	Priemonė: informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET)	4 340 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				

5.8.	Priemonė: užsienio mokslininkų pritraukimas ir MTEP veikla	14 481 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.9.	Priemonė: mokslo ir studijų institucijų inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas	14 480 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.10.	Priemonė: gamtos mokslų laboratorijų kūrimas ir gamtos mokslų mokymo aplinkos atnaujinimas	5 792 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.11.	Priemonė: doktorantūros studijų proceso užtikrinimas; doktorantūros studijos, kelionės, stipendija, MTEP, persikėlimas, lėšos vizitams (įskaitant ir užsienio doktorantus)	644	62 154 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-				
5.12.	Priemonė: mokslininkų ir kitų tyrėjų įdarbinimas žinioms imliose įmonėse	2 896 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.13.	Priemonė: protų pritraukimas ir reintegracija	5 792 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.14.	Priemonė: studentų MTEP veikla	2 317 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.15.	Priemonė: stažuočių po doktorantūros studijų skatinimas	7 240 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 33 punktą)	-	-				
5.16.	Priemonė: specialistų rengimas su sumanios specializacijos prioritetais susijusiose studijų programose	140	-	-				
5.17.	Priemonė: mokslo populiarinimo sistemos plėtra	12 000 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.18.	Priemonė: finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos	-	220 032	-				

	bei vientisąsias ir laipsnio nesuteikiančias studijas		(lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)					
5.19.	Priemonė: remti Lietuvos bei užsienio studentų bei dėstytojų judumą	-	3 438 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-				
5.20.	Priemonė: praktiniai mokymai mokslininkams ir kitiems tyrėjams, mokslininkų ir kitų tyrėjų dalyvavimas tarptautinių programų tiksliniuose renginiuose, Lietuvos tyrėjų dalyvavimas tiksliniuose susitikimuose, skirtuose projektų paraiškų rengimui, Lietuvos atstovų dalyvavimas Europos Sąjungos ir kitose tarptautinėse darbo grupėse, komitetuose, komisijose, susijusiomis su moksliniais tyrimais ir eksperimentine (socialine, kultūrine) plėtra. / Dalyvavimo H2020 skatinimas	4 503 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	258 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-				
5.21.	Priemonė: užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą	-	94 314 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-				
5.22.	Priemonė: remti tarpsektorinį bendradarbiavimą MTEP srityje	-	2 364 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-				
5.23.	Priemonė: sudaryti tyrėjams sąlygas naudotis skaitmeniniais mokslo duomenų ištekliais	-	450 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-				

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Modernios ugdymosi technologijos ir procesai“ veiksmų plano 2 priedas

PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPŲ IR STUDIJŲ, MTEP IR INOVACIJŲ POLITIKOS PRIEMONIŲ SĄRYŠIS

Prioriteto įgyvendinimo etapai, atitinkantys Veiksmų plano 20 punktą					
Studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonės, atitinkančios Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemones (skliaustuose nurodytas atitinkamas Veiksmų plano 1 priedo papunktis)	1. Mokslo potencialo kritinės masės generavimas	2. Naujų idėjų ir jų sprendimų paieška	3. Technologijų ir jų prototipų kūrimas	4. Diegimas į rinką	5. Verslo potencialo kritinės masės generavimas
	MTEPI ir studijų infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos srityse (5.1)	Bendri mokslo ir verslo projektai, prisidedantys prie sumanios specializacijos įgyvendinimo (1.1)			Parama klasteriui eksploatuoti („InoKlaster LT“) (3.1)
	Europinių mokslinių tyrimų infrastruktūrų kūrimas ir plėtra bei Lietuvos integracija į Europos mokslinių tyrimų infrastruktūras, vadovaujantis Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų kelrodžiu bei ESFRI (5.2)	Parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikti („Inogeb LT“) (2.1)			
	Įrangos, naudojamų atviros prieigos centruose pagal sumanios specializacijos kryptis, atnaujinimas (5.3)	Parama investicijoms į klasterį („InoKlaster LT“) (3.3)			
	MTEPI veiklai reikalingų duomenų bazių prenumerata (5.5)	MTEP veiklos rezultatų komercinimo skatinimas mokslo ir studijų institucijose (4.4)			
	Ekscelencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros sukūrimas (5.6)	Lietuvos mokslo ir studijų institucijų vykdoma MTEP veikla (5.4)	Parama naujiems produktams ir technologijoms presertifikuoti ir bandymams laboratorijose ir realiomis sąlygomis atlikti („Inosertifikavimas“) (1.5)		Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)
	Informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET) (5.7)	Užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą (5.21)	Parama MTEPI vykdančioms įmonėms finansinėmis priemonėmis („Technostartas LT“, „KoInvest LT“) (2.2)		
	Užsienio mokslininkų pritraukimas ir MTEP veikla (5.8)			Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį pritraukti („SmartInvest LT“) (3.5)	
	Mokslo ir studijų institucijų inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas (5.9)	Parama įmonės MTEPI infrastruktūrai kurti ar plėtoti ir MTEPI veiklai vykdyti („Intelektas LT“) (1.2)			Mokslininkų ir kitų tyrėjų įdarbinimas žinioms imliose įmonėse (5.12)
	Gamtos mokslų laboratorijų kūrimas ir gamtos mokslų mokymo aplinkos atnaujinimas (5.10)	Parama įmonių MTEPI teikiant inovacinius čekius („Inovaciniai čekiai“) (1.3)			

Doktorantūros studijų proceso užtikrinimas; doktorantūros studijos, kelionės, stipendija, MTEP, persikėlimas, lėšos vizitams (įskaitant ir užsienio doktorantus) (5.11)	Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)		
Protų pritraukimas ir reintegracija (5.13)	Parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai (Technologinių centrų infrastruktūra) (3.4)		
Stažuočių po doktorantūros studijų skatinimas (5.15)	Studentų MTEP veikla (5.14)		
Specialistų rengimas su sumanios specializacijos prioritetais susijusiose studijų programose (5.16)		Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį („SmartInvest LT+“) (3.6)	
Mokslo populiarinimo sistemos plėtra (5.17)		Parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“) (1.4)	
Finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientisąsias ir laipsnio nesuteikiančias studijas (5.18)		Į rinką orientuotų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą (4.3)	
Remti Lietuvos bei užsienio studentų bei dėstytojų judumą (5.19)			
Praktiniai mokymai mokslininkams ir kitiems tyrėjams, mokslininkų ir kitų tyrėjų dalyvavimas tarptautinių programų tiksliniuose renginiuose, Lietuvos tyrėjų dalyvavimas tiksliniuose susitikimuose, skirtuose projektų paraiškoms rengti, Lietuvos atstovų dalyvavimas Europos Sąjungos ir kitose tarptautinėse darbo grupėse, komitetuose, komisijose, susijusiose su moksliniais tyrimais ir eksperimentine (socialine, kultūrine) plėtra. / Dalyvavimo H2020 skatinimas (5.20)			
Remti tarpsektorinį bendradarbiavimą MTEP srityje (5.22)			
Sudaryti tyrėjams sąlygas naudotis skaitmeniniais mokslo duomenų ištekliais (5.23)			
Materialinės bazės, skirtos bendriems mokslo ir verslo projektams įgyvendinti, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijose (kompetencijos centrų infrastruktūros kūrimas ir plėtra) (4.1)			
Parama kompetencijos centrų vykdomai MTEP veiklai įgyvendinti (4.2)			

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos
ūkio ministro 2015 m. kovo 31 d.
įsakymu Nr. V-290/4-175

**PRIORITETINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS,
KULTŪRINĖS) PLĖTROS IR INOVACIJŲ RAIDOS (SUMANIOS SPECIALIZACIJOS)
KRYPTIES „ĮTRAUKI IR KŪRYBINGA VISUOMENĖ“ PRIORITETO „PROVERŽIO
INOVACIJŲ KŪRIMO IR DIEGIMO TECHNOLOGIJOS IR PROCESAI“ VEIKSMŲ
PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Proveržio inovacijų kūrimo ir diegimo technologijos ir procesai“ veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) parengtas įgyvendinant Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties ir jų prioritetų įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (toliau – Programa).

2. Veiksmų planas parengtas siekiant nustatyti Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties (toliau – Prioritetinė MTEPI raidos kryptis) „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Proveržio inovacijų kūrimo ir diegimo technologijos ir procesai“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo nuostatas.

3. Veiksmų planas įgyvendinamas 2015–2020 metais.

4. Veiksmų plane vartojamos sąvokos suprantamos taip:

4.1. **Audiovizualinės medijos** – priemonės, kūriniai, programos, procesai, kuriami derinant garso ir vaizdo technologijas bei suvokiami ir (ar) interpretuojami klausa ir (ar) rega. Audiovizualinės medijos apima kino sektorių (įskaitant kino kūrimą, infrastruktūros plėtrą ir kino paveldo apsaugą), medijų srities kompetencijas ir raštingumą, vaizdo žaidimus, audiovizualines paslaugas, internetinį, skaitmeninį, interaktyvųjį turinį ir kt.

4.2. **Dizainas** – kūrybinis procesas, sprendžiantis socialines, kultūrinės ir ekonomines problemas, jungiantis kūrybiškumą, technologijas ir vadybą, jo rezultatas yra produktas ar paslauga. Dizainas apima vizualiosios komunikacijos dizainą (pakuotės dizainą, knygų dizainą, interaktyvųjį dizainą, šrifto dizainą, iliustracijos dizainą, ženklodaros arba ženklinimo dizainą, reklamos dizainą, leidybos dizainą ir kt.) ir produkto dizainą (baldų dizainą, pramoninį dizainą, mados ir tekstilės dizainą, transporto dizainą, interjero dizainą ir kt.).

4.3. **Kultūrinės ir kūrybinės industrijos** – ekonominė veikla, kai kuriami materialūs produktai ir nematerialios intelektinės arba meninės paslaugos, pasižyminčios kūrybiniumi, kultūriniu, simboliu turiniu ir ekonomine verte. Kultūrinės ir kūrybinės industrijos apima kūrybiškumą ir intelektinį kapitalą kaip pirminius prekių ir paslaugų kūrybos išteklius ir pasižymi tarpsektoriškumu (jos yra paslaugų ir pramonės sektorių sankirtoje) (toliau – KKI).

4.4. **Novatoriška įmonė** – įmonė: a) kuri, kaip priemonę naudodama išorės eksperto vertinimą, gali įrodyti, kad netolimoje ateityje sukurs produktų, paslaugų arba procesų, kurie technologiniu požiūriu bus nauji arba iš esmės patobulinti, palyginti su naujausiais sektoriaus, kuriame ji veikia, produktais, ir kurie bus susiję su technologinės arba pramoninės nesėkmės rizika,

arba b) kurios mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidos sudarė ne mažiau kaip 10 proc. jos bendrų veiklos išlaidų bent vienus metus iš trejų iki pagalbos suteikimo arba, jei tai nauja verslo įmonė be finansinės istorijos, – pagal einamojo fiskalinio laikotarpio auditą, patvirtintą išorės auditoriaus.

4.5. **Organizacinės inovacijos** – naujo arba iš esmės patobulinto organizacinio metodo taikymas įmonės verslo praktikoje organizuojant darbo vietas arba išorės santykių srityse, išskyrus pokyčius, paremtus įmonėje jau naudojamais organizaciniais metodais, valdymo strategijos pokyčius, jungimąsi ir įsigijimą, procesų nebetaikymą, paprastą kapitalo pakeitimą arba padidinimą, pokyčius, susijusius tik su gamyklos kainų kitimu, gamybą pagal užsakymą, lokalizavimą, reguliarius sezoninius ir kitus cikliškus pokyčius, prekybą naujais arba labai patobulintais gaminiais.

4.6. **Procesų inovacijos** – naujo arba iš esmės patobulinto gamybos arba pateikimo būdo diegimas (įskaitant svarbius technologijų, įrenginių arba programinės įrangos pakeitimus), išskyrus nedidelius pokyčius arba patobulinimus, gamybinių arba aptarnavimo pajėgumų didinimą, įdiegiant papildomas gamybos arba logistikos sistemas, labai panašias į jau naudojamas, procesų nebetaikymą, paprastą kapitalo pakeitimą arba padidinimą, pokyčius, susijusius tik su gamyklos kainų kitimu, gamybą pagal užsakymą, lokalizavimą, reguliarius sezoninius ir kitus cikliškus pokyčius, prekybą naujais arba labai patobulintais gaminiais.

4.7. **Socialinė inovacija** – naujų idėjų (prekių, paslaugų, metodų) pritaikymas socialiniams poreikiams efektyviau tenkinti ir (ar) naujiems socialiniams ryšiams, partnerystėms ar tinklams kurti.

4.8. **Socialinės technologijos** – tai nauji arba iš esmės patobulinti produktai, paslaugos arba procesai, informacinėmis ir komunikacinėmis bei kitomis technologijomis kuriantys socialinės sąveikos (pvz.: socialiniai tinklai, tinklaraščiai, socialinės medijos ir pan.), proceso ir organizacinės inovacijas ir skatinantys novatoriškų įmonių ir socialinio verslo kūrimąsi ir augimą. Socialinės technologijos skirtos socialiniams poreikiams efektyviau tenkinti, socialinėms problemoms spręsti ir (ar) naujiems socialiniams ryšiams, partnerystėms ar tinklams kurti ir dalytis naujomis žiniomis.

4.9. **Socialinis verslas** – tai verslo modelis, kai, išnaudojant rinkos mechanizmą, pelno siekimas susiejamas su socialiniais tikslais ir prioritetais, remiamasi socialiai atsakingo verslo ir viešojo ir privataus sektorių partnerystės nuostatomis, taikomos socialinės inovacijos.

4.10. **Sudėtingi garso ir vaizdo kūriniai** – valstybių narių identifikuojami darbai pagal iš anksto nustatytus kriterijus, kai kuriamos schemos arba suteikiama pagalba; tai gali būti filmai, kurių vienintelė originali versija yra išleista valstybės narės, kurios teritorija, gyventojų skaičius arba kalbinė erdvė yra nedideli, kalba, trumpametražiai filmai, filmai, pradedančiųjų režisierių pirmi ar antri filmai, dokumentiniai filmai, mažo biudžeto ar komerciniu požiūriu sudėtingi kūriniai.

5. Kitos Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Programoje vartojamas sąvokas.

6. Įgyvendinant Veiksmų planą ketinama prisidėti prie pokyčių, kurių tikimasi įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“. Prioritetinės MTEPI raidos krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Proveržio inovacijų kūrimo ir diegimo technologijos ir procesai“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo metu sukurti rezultatai daugiausia prisidės formuojant vieną iš pažangai svarbių vertybių – kūrybiškumą. Kūrybiškumo aspektas svarbus taip pat formuojant visus tris sumanios Lietuvos segmentus – sumanios visuomenės, sumanios ekonomikos ir sumanaus valdymo.

II SKYRIUS ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS

7. Kūrybiškumas yra universali kompetencija, įgūdis, kurį reikia ugdyti kiekvienam individui. Kūrybinė veikla sukuria unikalių rezultatų, kurių vaidmuo XXI amžiaus žiniomis grindžiamoje ekonomikoje yra vis svarbesnis, todėl visame pasaulyje į naują sparčiai kylantį sektorių – KKI –

atkreipiama vis daugiau dėmesio. KKI sektoriaus pamatas, kuriantis didžiausią pridėtinę vertę, yra žmogiškasis kapitalas, intelektinė veikla, todėl kūrybinis sektorius gerokai skiriasi nuo kitų ekonomikos sektorių ir pasižymi savybėmis, teigiamai veikiančios socialinį ir ekonominį klimatą. Kūrybiškumas apskritai laikomas tvaraus, pažangaus ir subalansuoto augimo varomąja jėga, o kultūrai taip pat tenka esminis vaidmuo kuriant informacinę ir žinių visuomenę. Bazinės KKI sudaro architektūra, archyvai, bibliotekos ir muziejai, dailieji amatai, audiovizualinė kūryba (taip pat filmai, televizija, vaizdo žaidimai ir multimedija), materialusis ir nematerialusis kultūros paveldas, dizainas, festivaliai, muzika, literatūra, scenos menai, leidyba, radijas, vaizduojamieji menai. Be bazinių KKI, išskirtinos papildančios industrijos, apimančios produkciją ir įrangą (taip pat gamybą ir didmeninę bei mažmeninę prekybą), kurių paskirtis yra palengvinti kultūros ir kūrybos produktų kūrimą, gamybą ir vartojimą (garso ir vaizdo grotuvai, radijo įranga, televizoriai, kompiuterinių žaidimų įranga, kompiuteriai, muzikos instrumentai, fotografijos ir kinematografijos priemonės bei kt.) ir palaikančios industrijos, apimančios kultūros ir kūrybos produkcijos platinimą ir pardavimą, transliavimą, komunikaciją, t. y. interneto, telefono ryšys, transportavimas ir kt. KKI potencialas yra didelis ir gali užtikrinti ekonomikos augimą, naujų darbo vietų gausėjimą, kultūrinės ir socialinės aplinkos gerinimą. Kūrybiškumas ir kultūra skatina turinio vartojimą, ugdo kultūrinę įvairovę. Negana to, KKI valstybėms padeda pagerinti tarptautinį konkurencingumą, kadangi suteikia galimybę eksportuojamai produkcijai sukurti didesnę pridėtinę vertę, sukuria naują vartojimo prasmę.

8. Privatus verslas ir nevyriausybinės organizacijos aktyviai dalyvauja kuriant ir teikiant siūlymus dėl iš esmės naujų ar patobulintų produktų ir paslaugų teikimo tobulinimo. Ypač didelis potencialas sukauptas kompiuterių programavimo, konsultacinių ir informacinių paslaugų, kūrybinių industrijų ir kituose žinioms bei technologijų pokyčiams imliuose sektoriuose. Tačiau trūksta sistemingo ir nuolatinio inovacijų kūrimo, žymaus proveržio (platesniame Europos kontekste) nepavyko pasiekti.

9. Socialinių ir humanitarinių mokslų (ypač ekonomikos ir vadybos, sociologijos, teisės, psichologijos, politikos mokslų ir kt.) ir menų potencialas, kuris turėtų prisidėti prie technologinio proceso, organizacinių ir socialinių inovacijų kūrimo, šiuo metu yra nepakankamai išnaudojamas, nors būtent šių mokslų objektas yra žinių valdymas ir organizacinis mokymasis, galimybių paieška, įvertinimas ir įvardijimas, vertės kūrimas, santykis su klientais ir vartotoju, veiklos ir verslo organizavimas, rinkos formavimas ir vystymas, ekonomikos struktūriniai pokyčiai ir kt.

10. Apie 50 įmonių tiesiogiai dalyvauja kuriant ir diegiant inovacijų proveržio sprendimus ir mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros (toliau – MTEP) ir inovacijų valdymo sprendimus. Informacinių technologijų sektorius gali būti aktualus kuriant šias technologijas. Apie 190 įmonių teikia duomenų apdorojimo, interneto serverių ir kitas informacines paslaugas. 2012 m. sukurta apie 47,4 mln. eurų pridėtinės vertės, įdarbinta apie 2 tūkst. darbuotojų. Intelektinės nuosavybės apsaugos ir valdymo paslaugas teikia teisės sektorius, kuriame veikia apie 3 tūkst. įmonių, įdarbinta apie 6 tūkst. asmenų, sukurta apie 120,2 mln. eurų pridėtinės vertės. Aktualus valdymo konsultacijų sektorius, kuriame veikė apie 2 tūkst. įmonių, dirbo apie 7 tūkst. asmenų, sukurta apie 57,9 mln. eurų pridėtinės vertės.

11. Verslo įmonių investicijų į MTEP ir inovacijų projektus suma 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpiu buvo apie 160,9 mln. eurų, tačiau ne visos šios lėšos tiesiogiai susijusios su Prioritetu. Inovacijų kūrimas ir diegimas yra glaudžiai susijęs su tam tikros MTEP krypties ir pramonės sektoriaus žinių ir technologijų pokyčiais, todėl sunku labai aiškiai atidalyti investicijų paskirtį.

12. Šiuo metu Lietuvoje veikia 133 socialinės įmonės, iš jų 63 neįgaliųjų socialinės įmonės. Iš viso socialinėse įmonėse dirba 4 762 tikslinėms grupėms priklausantys darbuotojai. Per 2014 m. I pusmetį socialinėse įmonėse buvo naujai įdarbinti 1 265 tikslinėms grupėms priklausantys asmenys. Veikiančių socialinių įmonių veiklos poveikis kuriant darbo vietas ir sprendžiant socialinės atskirties problemas yra menkas, tačiau reikalauja didelių valstybės išlaidų – valstybės parama socialinėms įmonėms 2013 m. sudarė 12,7 mln. eurų, o per 2014 m. I pusmetį – 7,3 mln. eurų.

13. Lietuvoje skatinant socialinį verslą neišnaudojamas nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) potencialas. Šalyje veikia apie 15 tūkst. NVO. Būtina skatinti NVO paslaugų pardavimą ir taikyti verslo modelius siekiant apibrėžto socialinio tikslo, ugdyti partnerystę su verslu visuomenės naudai. NVO ir smulkiojo verslo sinergija galėtų paskatinti socialinio verslo plėtrą ir būtų naudinga ir verslo įmonėms, ir visuomenei.

14. Lietuvoje KKI sektoriuje dirba apie 2 proc. darbuotojų, kurie sukuria daugiau nei 5 proc. visos šalyje sukuriamos pridėtinės vertės, apie 5 proc. šalies eksporto sudaro kūrybinių industrijų produktai ir paslaugos (daugiausia KKI sektoriaus prekių ir paslaugų eksportuojama į Jungtinę Karalystę, JAV, Prancūziją, Moldaviją, Liuksemburgą, Rusiją ir kt.)

15. Lietuvoje veiklą vykdo ar kuriasi 12 menų inkubatorių, kurie išsidėstę visoje šalyje. Lietuvos mokslo ir studijų institucijos ir verslo įmonės palaiko glaudžius ryšius dalyvaudamos Užupio kūrybinio klasterio, Vilniaus kino klasterio ir kitų klasterių, asociacijos „Nebulos klasteris“ veikloje. Lietuvoje noriai kuriasi tarptautinių KKI sektorių atstovai.

16. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų potencialas kultūros ir kūrybinių industrijų srityje palyginti aukštas, kad būtų galima vykdyti MTEP veiklas, aktualias Prioritetui įgyvendinti. Šios srities specialistų parengiama vis daugiau. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpio priemonių, skirtų MTEP veiklai remti, lėšomis remiant mokslinius tyrimus jau pavyko pasiekti reikšmingą pažangą. Tokios valstybės ir visuomenės gerovei svarbios srities neketinama apleisti ir ateityje. Remtinių naujų nacionalinių mokslo programų sąrašas, kuriuo remiantis pradėtos rengti naujos nacionalinės mokslo programos (tarp jų – „Modernybė Lietuvoje“), patvirtintas švietimo ir mokslo ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-949 „Dėl nacionalinių mokslo programų sąrašo patvirtinimo“. Tikimasi, kad programos rezultatai bus naudingi įgyvendinant Prioritetą.

17. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpio lėšomis mokslo ir studijų institucijose kuriama ir atnaujinama MTEP infrastruktūra, ji taip pat naudojama vykdyti MTEP veikloms, kurios aktualios Prioritetui įgyvendinti. Prioritetui įgyvendinti aktualios MTEP veiklos vykdomos pasitelkiant minėtą MTEP infrastruktūrą sukurtame Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje veikiančiame Garso-vaizdo ir informacinių technologijų centre, Muzikos inovacijų studijų centre, Vilniaus dailės akademijos Dizaino inovacijų centre, turinčiame meno ir dizaino laboratorijas Vilniuje, Kaune, Telšiuose ir Klaipėdoje, Vilniaus Gedimino technikos universitete MTEP veiklas vykdančiose Kūrybinių industrijų ir Kūrybinių inovacijų laboratorijose, Vilniaus universitete esančioje infrastruktūroje, kuri leidžia vykdyti mokslinius tyrimus paveldo ir restauravimo, audiovizualinių medijų srityse.

18. 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpiu KKI sektoriui buvo skirta 48,7 mln. eurų ES ir nacionalinių lėšų, iš jų 6,1 mln. eurų (12,5 proc.) – moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai. Švietimo ir mokslo ministerija skyrė 2,7 mln. eurų nacionalinei Lietuvos kūrybinių ir kultūrinių industrijų kompleksinei programai finansuoti, pagal šią programą buvo įgyvendinti 3 projektai. KKI sukuriama produkto mastas nepatyrė nuosmukio 2001–2011 m. ir išliko be didesnių svyravimų.

19. Problemas ir iššūkius, susijusius su Prioriteto įgyvendinimu, aktualu spręsti ir tarptautiniu mastu. Prioriteto svarbą rodo Bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), patvirtintos 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 (sukurta bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikintas sprendimas Nr. 1982/2006/EB (toliau – Programa „Horizontas 2020“), 3 dalies „Visuomenės uždaviniai“ 1 punkte numatytas uždavinys „Europa besikeičiančiame pasaulyje. Įtrauki, novatoriška ir mąstanti visuomenė“. Jį sprendžiant galėtų aktyviai dalyvauti Lietuvos tyrėjai ir kiti specialistai.

20. Siekiant įgyvendinti Prioritetą, pravartu stiprinti ir tokių tematinų MTEP ir inovacijų kryptį kaip inovacijų valdymas, verslumas, strateginis valdymas, organizacinė psichologija, organizacijų sociologija, rinkodara ir viešieji ryšiai, finansų ir investicijų valdymas, audiovizualinės medijos, grafinis ir pramoninis dizainas ir kitų susijusių socialinių ir humanitarinių mokslų ir menų disciplinų MTEP ir inovacijų išteklius ir juos koncentruoti šiose srityse. Taip pat šiam prioritetui

yra svarbios informacinių ir komunikacinių technologijų bei elektronikos, naujų medžiagų ir pažangios gamybos kompetencijos. Įgyvendinant prioritetą yra ypač svarbu bendradarbiauti su technologinio verslo ir pramonės sektoriais, siekiant, kad pagal šį Prioritetą kuriamos technologijos, produktai ir paslaugos stiprintų jų konkurencingumą. Taip pat skatintinas projektų tarpsritiškumas ir tarpkryptiškumas. Siekiant stiprinti žmoniškųjų išteklių gebėjimus šiose srityse, turi būti rengiami aukštos kvalifikacijos inovacijų ir intelektinės nuosavybės valdymo, organizacinės psichologijos ir sociologijos, rinkodaros ir viešųjų ryšių, naujųjų medijų, kalbos technologijų, finansų ir ekonomikos, audiovizualinių medijų, grafinio ir pramoninio dizaino sričių specialistai. Labai svarbu užtikrinti galimybę studentams ne mažiau kaip šešis mėnesius atlikti praktiką verslo įmonėse ir įstaigose. Turi būti siekiama ir skatinama kurti tarptautinio bendradarbiavimo tinklus su krypties lyderiaujančiomis kitų šalių mokslo ir verslo institucijomis.

III SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

21. Veiksmų plano tikslas – skatinti MTEP ir inovacijų veiklas, kurios sudarytų sąlygas gerėti demografinėi būklei, tolygiai plėtoti regionus, mažinti skurdą, nelegalų darbą, didinti socialinę sanglaudą, didinti įgūdžių ir darbo rinkos poreikių sąveiką ir mažinti atotrūkį, ugdyti talentus ir kūrybinį potencialą, efektyviai naudoti KKI išteklius, netechnologines inovacijas visuomenės ir ekonomikos pažangai skatinti, didinti viešojo sektoriaus inovacijas ir valdymo efektyvumą. Veiksmų planas taip pat prisideda siekiant MTEP ir inovacijų sprendimais didinti didelės pridėtinės vertės, žinioms ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgai imlių ekonominių veiklų įtaką šalies bendrajam vidaus produktui ir struktūriniam ūkio pokyčiams.

22. Veiksmų plano uždaviniai:

22.1. kurti ir diegti rinkoje naujas technologijas, produktus, procesus, metodus;

22.2. skatinti žinioms imlaus verslo kūrimąsi, didelį potencialą turinčių įmonių plėtrą;

22.3. skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas;

22.4. skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP ir inovacijų rezultatus;

22.5. stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus.

IV SKYRIUS PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPAI

23. Prioritetui įgyvendinti naudojamos priemonės parinktos, vadovaujantis Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, Valstybine studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos patvirtinimo“, ir jas įgyvendinančiais teisės aktais.

24. Prioritetui įgyvendinti reikalingų studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys nustatytas atsižvelgiant į tarptautinės nepriklausomų ekspertų darbo grupės 2014 m. vasario 21 d. ataskaitą „Prioritetų įgyvendinimo kelrodžiai“. Atsižvelgiant į šią ataskaitą, išskiriami tokie Prioriteto įgyvendinimo etapai:

24.1. mokslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su tinkamos aplinkos naujoms idėjoms, sprendimams ieškoti, technologijoms, prototipams kurti sudarymu ir pasirengimu vykdyti šias veiklas;

- 24.2. naujų idėjų ir jų sprendimų paieška apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus bendro ir tikslinio pobūdžių fundamentinius mokslinius tyrimus;
- 24.3. technologijų ir jų prototipų kūrimo etapas apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus pramoninius mokslinius tyrimus ir bandomąją taikomąją veiklą;
- 24.4. diegimo rinkoje etapas apima veiklas, susijusias su naujų produktų diegimu rinkoje;
- 24.5. verslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su žinių ir inovacijų perdavimu ir sklaida visuomenėje bei panaudojimu plačiu mastu.
25. Veiksmų plano 2 priede numatytas kiekviename Prioriteto įgyvendinimo etape aktualių studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys.

V SKYRIUS PRIORITETO TEMINIS SPECIFIŠKUMAS

26. Įgyvendinant Veiksmų planą siekiama:
- 26.1. tirti ir kurti dizaino ir audiovizualinių medijų technologijas (angl. *B2B*), kuriančias pridėtinę vertę kitiems verslams ir (arba) galutiniam vartotojui, didinančias produkto ir paslaugos konkurencingumą Lietuvos ir eksporto rinkose;
- 26.2. tirti ir kurti socialines technologijas, kurios, pasitelkiant informacines ir komunikacines bei kitas technologijas, leistų sukurti socialinių ir organizacinių inovacijų, skatinančių novatoriškų įmonių ir socialinio verslo kūrimąsi ir augimą. Socialinės technologijos apima:
- 26.2.1. mišriojo finansavimo (angl. *hybrid financing*) technologijas, derinančias akcinio kapitalo ir skolinimosi privalumus;
- 26.2.2. finansinio įtraukimo (angl. *financial inclusion*) technologijas, užtikrinančias finansinių paslaugų prieinamumą už priimtina kainą mažas pajamas turinčiai visuomenės daliai;
- 26.2.3. aukštos pridėtinės vertės kooperacijos (pvz.: asociatyvinės, klasterių, savitarpio pagalbos, savanorytės ir kt.) technologijas;
- 26.2.4. mišrių rinkų kūrimo technologijas;
- 26.2.5. gamybos procesų ir logistikos kaštų mažinimo technologijas;
- 26.2.6. novatoriškų įmonių ir socialinio verslo organizacinių elementų ir procesų neatitikties patvirtintoms normoms simptomų nustatymo, vertinimo ir interpretavimo technologijas;
- 26.2.7. novatoriškų įmonių ir socialinio verslo spartaus vystymo technologijas.
27. Sėkmingas Veiksmų plano 26 punkte minimų siekių įgyvendinimas neatsiejamas nuo viešojo ir privataus sektorių institucijų vykdomų MTEP veiklų.
28. Svarbus vaidmuo įgyvendinant Prioritetą tenka jungtinėms studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų iniciatyvoms (toliau – jungtinės iniciatyvos). Pasitelkiant jas ketinama spręsti ūkio sektoriams aktualias problemas, vykdamas ūkio sektoriams aktualių tematikų MTEP veiklą ir tikintis, kad privatus sektorius dalyvaus realizuojant MTEP veiklos rezultatus. Įgyvendinant jungtines iniciatyvas, atsižvelgiant į Veiksmų plano 26 punkte numatytus siekius ir Veiksmų plano 22 punkte nustatytus uždavinius, MTEP veiklos vykdomos siekiant:
- 28.1. tirti greito prototipų kūrimo technologijų ir sistemų, skirtų dizaino produktams ir paslaugoms kurti, galimybes;
- 28.2. tirti simuliacinių platformų, naujų dizaino produktų, paslaugų ir kūrybinių idėjų kūrimo galimybes;
- 28.3. tirti audiovizualinių ir juslinių signalų atpažinimo ir transformavimo technologijų galimybes, siekiant vystyti naujus kūrybinius produktus;
- 28.4. tirti socialines technologijas ir jų poveikį socialinėms, proceso ir organizacinėms inovacijoms bei novatoriškų įmonių ir socialinių verslų kūrimuisi;
- 28.5. tirti socialines inovacijas ir jų poveikį sprendžiant socialinius iššūkius, kaip nurodyta „Socialinių inovacijų vadove, 2013“;
- 28.6. tirti proceso inovacijas ir jų poveikį novatoriškų įmonių ir socialinio verslo veiklai ir gebėjimui prisitaikyti prie nuolat kintančių aplinkos sąlygų;

28.7. tirti organizacines inovacijas ir jų poveikį novatoriškų įmonių ir socialinio verslo veiklai ir gebėjimui prisitaikyti prie nuolat kintančių aplinkos sąlygų.

29. Įgyvendinant jungtines iniciatyvas, siekiama, kad MTEP veiklos, vykdomos įgyvendinant Veiksmų planą, sudarytų sąlygas:

29.1. diegti rinkoje greito prototipų kūrimo technologijas ir sistemas, skirtas dizaino produktams ir paslaugoms kurti;

29.2. diegti simuliacines platformas naujų dizaino produktų, paslaugų ir kūrybinių idėjų bandymams ir vertinimui atlikti;

29.3. diegti rinkoje audiovizualines ir juslines technologijas, skirtas naujiems kūrybiniams produktams ir paslaugoms vystyti;

29.4. diegti rinkoje technologijų perdavimo ir komercinimo modelius, paslaugas ir technologijas, skirtas naujiems aukštos pridėtinės vertės produktams ir paslaugoms kurti ir eksportuoti;

29.5. diegti ir plėtoti naujų novatoriškų įmonių kūrimo ir valdymo modelius, paslaugas ir technologijas, kad novatoriškos įmonės greičiau atsipirktų ir sparčiau augtų;

29.6. diegti ir plėtoti aukštos pridėtinės vertės kooperacijos technologijas;

29.7. diegti ir plėtoti socialines inovacijas, užtikrinančias aktualių Lietuvos socialinių iššūkių sprendimą;

29.8. diegti ir plėtoti naujus arba iš esmės patobulintus gamybos būdus, užtikrinančius gamybos novatoriškumą, efektyvumą ir plėtrą;

29.9. diegti ir plėtoti naujus arba iš esmės patobulintus organizacinius metodus, užtikrinančius novatoriškų įmonių ir socialinio verslo plėtrą.

30. Veiksmų plano 28 punkte nustatyti siekiai gali būti keičiami, atsižvelgiant į Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-576/4-409 „Dėl Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Koordinavimo grupė), siūlymus, formuojamus atsižvelgiant į Veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos, poveikio vertinimo ir mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimo proceso metu surinktus ar kitokius pagrįstus duomenis ir siūlymus.

VI SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS

31. Veiksmų plano 22 punkte nustatyti uždaviniai įgyvendinami vykdant Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemones.

32. Veiksmų plano įgyvendinimas gali būti finansuojamas:

32.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis;

32.2. Europos Sąjungos finansinės paramos (2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“, Veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ ir Veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonių) ir bendrojo finansavimo lėšomis;

32.3. mokslo ir studijų institucijų lėšomis;

32.4. viešųjų ir privačių juridinių asmenų lėšomis;

32.5. Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų lėšomis.

33. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto ir 9 prioriteto priemonių lėšų skirtos tiesiogiai remti veikloms, reikalingoms Prioritetui įgyvendinti, todėl Veiksmų plano 1 priedo lentelėje prie šių priemonių numatyta preliminari suma, kurią ketinama panaudoti Prioritetui įgyvendinti pagal poreikį.

34. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto priemonių lėšų nepriskirtinos konkretiems prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių prioritetams (toliau – MTEPI prioritetai), jų įgyvendinimo rezultatai gali prisidėti prie visų arba daugumos MTEPI prioritetų įgyvendinimo.

35. Dalis Veiksmų programos 9 prioriteto priemonių ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis įgyvendinamos priemonės aktualios visai studijų, MTEP ir inovacijų sistemai ir konkretiems MTEPI prioritetams nepriskirtinos, tačiau jų įgyvendinimo rezultatai gali prisidėti ir prie Prioriteto įgyvendinimo.

36. Veiksmų programos 3 prioriteto priemonės, nors ir aktualios visai verslo sąlygų gerinimo ir pagalbos verslui sistemai, netiesiogiai prisidės prie Veiksmų plano įgyvendinimo, daugiausia privataus sektoriaus subjektams sudarydamos sąlygas diegti rinkoje naujus produktus ir generuodamos kritinę verslo potencialo masę. Įgyvendinant Veiksmų programos 3 prioriteto priemones, planuojama remti šias Prioritetui įgyvendinti aktualias veiklas: gaminių ir (arba) produktų dizaino kūrimą, didelio poveikio technologijų diegimą tradicinės pramonės šakose, produkcijos pristatymą tarptautinėse parodose ir (arba) mugėse, planuojamų eksportuoti gaminių ir paslaugų sertifikavimą, naujų gamybos ir paslaugų teikimo pajėgumų didinimą, verslo inkubatorių infrastruktūros plėtrą, narystę tarptautiniuose tinkluose (platformose), naujų produktų ir paslaugų žinomumo didinimą, konsultacijas pradedantiesiems verslininkams.

37. Mokslo ir studijų institucijų lėšas ketinama pritraukti remiant veiklas, susijusias su studijų ir MTEP infrastruktūros, reikalingos Prioritetui įgyvendinti, kūrimu ir atnaujinimu (įgyvendinant infrastruktūros projektus, tikėtina, kad mokslo ir studijų institucijos prisidės nuosavomis lėšomis). Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos įtrauktos į skiltį „Valstybės biudžeto lėšos ir kitos lėšos“.

38. Privačių juridinių asmenų lėšas ketinama pritraukti įgyvendinant priemones, pagal kurias vykdomiems projektams numatytas valstybės bendrasis finansavimas – verslo įmonės privalės nuosavomis lėšomis padengti dalį projektų vertės. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos pateiktos skiltyje „Privataus sektoriaus lėšos“.

39. Prioritetas iš dalies gali būti įgyvendintas Lietuvos tyrėjams ir kitiems specialistams dalyvaujant Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų įgyvendinimo procese. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje lėšos, pritrauktos iš tarptautinių programų, nenurodytos.

40. Įgyvendinant Veiksmų planą siekiama kiekybinių ir kokybinių rezultatų, atitinkančių Veiksmų plano 1 priede nustatytus vertinimo kriterijus.

41. Veiksmų plano uždavinius įgyvendinančių priemonių kvietimų teikti paraiškas skelbimo arba projektų sąrašų sudarymo terminai nustatomi atsižvelgiant į 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

42. Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių plėtrą ir jų prioritetų (taip pat MTEPI prioritetų veiksmų planų) įgyvendinimą koordinuoja Koordinavimo grupė.

43. Veiksmų planas įgyvendinamas skatinant ir remiant verslo subjektų ir mokslo ir studijų institucijų sąveiką ir bendradarbiavimą. Verslo subjektus ir mokslo ir studijų institucijas bendradarbiauti skatina Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka. Kaip įgyvendinama Programa, stebima nuolat analizuojant ir vertinant MTEPI prioritetų veiksmų planų įgyvendinimą. Veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka atlieka Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras.

44. Veiksmų plano 1 priede nustatytų studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių pagrindu vykdomų Europos Sąjungos struktūrinių fondų arba kitų šaltinių lėšomis planuojamų finansuoti projektų metu kuriama infrastruktūra ir įsigyjama įranga neturi dubliuoti šiuo metu mokslo ir studijų institucijose ar kituose viešojo sektoriaus subjektuose esančios įrangos, išskyrus atvejus, kai esamos įrangos pajėgumo nepakanka Prioritetui įgyvendinti.

45. Veiksmų plano 1 priede pateiktas priemonių sąrašas gali būti keičiamas atsižvelgiant į 2018 metais planuojamo tarpinio Prioriteto įgyvendinimo vertinimo rezultatus, taip pat įvertinus galimų priemonių vykdytojų poreikius.

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Proveržio inovacijų kūrimo ir diegimo technologijos ir procesai“ veiksmų plano 1 priedas

VEIKSMŲ PLANO UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, PRELIMINARUS LĖŠŲ POREIKIS JOMS ĮGYVENDINTI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Uždaviniai ir priemonės	Preliminarios lėšos, tūkst. Eur			Atsakinga institucija	Uždavinių ir priemonių vertinimo kriterijai	Kriterijų reikšmės	
		Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	Valstybės biudžeto ir kitos lėšos	Privataus sektoriaus lėšos			2018 metai	2023 metai
1.	Uždavinys: kurti ir diegti į rinką naujas technologijas, produktus, procesus, metodus					Sukurti gaminių, paslaugų ar procesų prototipai (konceptijos) per 3 m. po projekto įgyvendinimo (vnt.)	8	17
1.1.	Priemonė: bendri mokslo ir verslo projektai, prisidedantys prie sumanios specializacijos įgyvendinimo	2 317	-	-	Švietimo ir mokslo ministerija	Bendrai vykdomų verslo ir mokslo ir studijų institucijų projektų skaičius (vnt.)	8	15
		935	-	846	Ūkio ministerija	Sertifikuotų produktų skaičius (vnt.)	1	3
1.2.	Priemonė: parama įmonės MTEPI infrastruktūrai kurti ar plėtoti ir MTEPI veiklai vykdyti („Intelektas LT“)	7 323	-	6 702				
1.3.	Priemonė: parama įmonių MTEPI teikiant inovacinius čekius („Inovaciniai čekiai“)							
1.4.	Priemonė: parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“)							
1.5.	Priemonė: parama naujiems produktams ir technologijoms presertifikuoti ir bandymams laboratorijose ir realiomis sąlygomis atlikti („Inosertifikavimas“)							
2.	Uždavinys: skatinti žinioms imlaus verslo kūrimąsi, didelį potencialą turinčių įmonių plėtrą	1 303	-	145		Naujos įmonės, gavusios investicijų per 3 m. po projekto įgyvendinimo (vnt.)	1	2
2.1.	Priemonė: parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikti („Inogeb LT“)					Kitos formos nei subsidija finansinę paramą gaunančių įmonių skaičius (vnt.)	1	3
2.2.	Priemonė: parama MTEPI vykdančioms įmonėms finansinėmis priemonėmis („Technostartas LT“, „KoInvest LT“)							

3.	Uždavinys: skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas				Nauji klasterio nariai per 3 m. nuo projekto įgyvendinimo pradžios (vnt.)	5	11		
						Pritraukta privačių investicijų į MTEPI sritį pagal sumanios specializacijos kryptis per 3 m. po projekto įgyvendinimo (tūkst. Eur) (Šio vertinimo kriterijaus reikšmės skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	42 353	95 295	
		3.1. Priemonė: parama klasteriui eksploatuoti („InoKlaster LT“)	7 370	-		2 785	Teisiškai saistančių susitarimų su tarptautiniais partneriais skaičius (vnt.)	4	10
		3.2. Priemonė: parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“)							
		3.3. Priemonė: parama investicijoms į klasterį („InoKlaster LT+“)							
3.4. Priemonė: parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai („Technologinių centrų infrastruktūra“)									
3.5. Priemonė: parama tiesioginėms užsienio investicijoms MTEPI srityje pritraukti („SmartInvest LT“)	5 792 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-						
3.6. Priemonė: parama tiesioginėms užsienio investicijoms MTEPI srityje („SmartInvest LT+“)	28 962 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	32 011 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)						
4.	Uždavinys: skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP rezultatus				Švietimo ir mokslo ministerija	Mokslo ir studijų institucijų vykdomi verslo MTEP užsakymai (tūkst. Eur)	100	300	
						Mokslo ir studijų institucijų pajamos iš intelektualios veiklos rezultatų (tūkst. Eur)	150	420	
						Patentinės paraiškos (vnt.)	4	12	
						Doktorantūra, vykdoma kartu su verslo subjektais (doktorantų skaičius)	6	16	
4.1. Priemonė: materialinės bazės, skirtos bendriems mokslo ir verslo projektams įgyvendinti, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijose (kompetencijos centrų infrastruktūros kūrimas ir plėtra)	8 690 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-						
4.2. Priemonė: parama kompetencijos centrų vykdamai MTEP veiklai įgyvendinti	11 580 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-						

4.3.	Priemonė: į rinką orientuotų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą	93	-	-				
4.4.	Priemonė: MTEP veiklos rezultatų komercinimo skatinimas mokslo ir studijų institucijose	523	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-				
5.	Uždavinys: stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus					Išorės vartotojai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų, Lietuvos ir užsienio verslo įmonių, pasinaudoję atnaujinta atviros prieigos mokslinių tyrimų infrastruktūra (lėšos, gautos iš šių vartotojų (tūkst. Eur)	120	310
						Publikacijų dažnai cituojamuose periodiniuose mokslo leidiniuose skaičius (vnt.)	35	88
5.1.	Priemonė: MTEPI ir studijų infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos srityse	52 132 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-		Tyrėjų, dirbančių pagerintoje mokslinių tyrimų infrastruktūros bazėje, skaičius (visos darbo dienos ekvivalentai)	30	70
5.2.	Priemonė: europinių mokslinių tyrimų infrastruktūrų kūrimas ir plėtra bei Lietuvos integracija į Europos mokslinių tyrimų infrastruktūras, vadovaujantis Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų kelrodžiu bei ESFRI	26 066 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	1008 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-		Mokslo ir studijų institucijose susikūrusių naujų žinių imlių įmonių (angl. <i>spin-off</i>) skaičius (vnt.)	5	12
5.3.	Priemonė: įrangos, naudojamos atviros prieigos centruose pagal sumanios specializacijos kryptis, atnaujinimas	26 066 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.4.	Priemonė: Lietuvos mokslo ir studijų institucijų vykdoma MTEP veikla	594	-	-				
5.5.	Priemonė: MTEPI veiklai reikalingų duomenų bazių prenumerata	28 960 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.6.	Priemonė: ekselencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros sukūrimas	26 640 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-				
5.7.	Priemonė: informacinės infrastruktūros	4 340	-	-				

	moksliui ir studijoms plėtra (LITNET)	lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)						
5.8.	Priemonė: užsienio mokslininkų pritraukimas ir MTEP veikla	14 481 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.9.	Priemonė: mokslo ir studijų institucijų inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas	14 480 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.10.	Priemonė: doktorantūros studijų proceso užtikrinimas; doktorantūros studijos, kelionės, stipendija, MTEP, persikėlimas, lėšos vizitams (įskaitant ir užsienio doktorantus)	644	62 154 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-				
5.11.	Priemonė: mokslininkų ir kitų tyrėjų įdarbinimas žinioms imliose įmonėse	2 896 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.12.	Priemonė: protų pritraukimas ir reintegracija	5 792 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.13.	Priemonė: studentų MTEP veikla	2 317 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.14.	Priemonė: stažuotių po doktorantūros studijų skatinimas	7 240 lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 34 punktą)	-	-				
5.15.	Priemonė: specialistų rengimas su sumanios specializacijos prioritetais susijusiose studijų programose	233	-	-				
5.16.	Priemonė: mokslo populiarinimo sistemos plėtra	12 000 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)						
5.17.	Priemonė: finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientišąsias ir laipsnio	-	220 032 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI	-				

	nesuteikiančias studijas		sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)				
5.18.	Priemonė: remti Lietuvos bei užsienio studentų bei dėstytojų judumą	-	3 438 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-			
5.19.	Priemonė: praktiniai mokymai mokslininkams ir kitiems tyrėjams, mokslininkų ir kitų tyrėjų dalyvavimas tarptautinių programų tiksliniuose renginiuose, Lietuvos tyrėjų dalyvavimas tiksliniuose susitikimuose, skirtuose projektų paraiškų rengimui, Lietuvos atstovų dalyvavimas Europos Sąjungos ir kitose tarptautinėse darbo grupėse, komitetuose, komisijose, susijusiomis su moksliniais tyrimais ir eksperimentine (socialine, kultūrine) plėtra. / Dalyvavimo H2020 skatinimas	4 503 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	258 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-			
5.20.	Priemonė: užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą	-	94 314 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-			
5.21.	Priemonė: remti tarpsektorinį bendradarbiavimą MTEP srityje	-	2 364 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-			
5.22.	Priemonė: sudaryti tyrėjams sąlygas naudotis skaitmeniniais mokslo duomenų ištekliais	-	450 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 35 punktą)	-			

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioriteto „Proveržio inovacijų kūrimo ir diegimo technologijos ir procesai“ veiksmų plano 2 priedas

PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPŲ IR STUDIJŲ, MTEP IR INOVACIJŲ POLITIKOS PRIEMONIŲ SĄRYŠIS

Prioriteto įgyvendinimo etapai, atitinkantys Veiksmų plano 24 punktą					
Studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonės, atitinkančios Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemones (skliaustuose nurodytas atitinkamas Veiksmų plano 1 priedo papunktis)	1. Mokslo potencialo kritinės masės generavimas	2. Naujų idėjų ir jų sprendimų paieška	3. Technologijų ir jų prototipų kūrimas	4. Diegimas į rinką	5. Verslo potencialo kritinės masės generavimas
	MTEPI ir studijų infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos srityse (5.1)	Bendri mokslo ir verslo projektai, prisidedantys prie sumanios specializacijos įgyvendinimo (1.1)			Parama klasteriui eksploatuoti („InoKlaster LT“) (3.1)
	Europinių mokslinių tyrimų infrastruktūrų kūrimas ir plėtra bei Lietuvos integracija į Europos mokslinių tyrimų infrastruktūras, vadovaujantis Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų kelrodžiu bei ESFRI (5.2)	Parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikti („Inogeb LT“) (2.1)			
	Įrangos, naudojamos atviros prieigos centruose pagal sumanios specializacijos kryptis, atnaujinimas (5.3)	Parama investicijoms į klasterį („InoKlaster LT“) (3.3)			
	MTEPI veiklai reikalingų duomenų bazių prenumerata (5.5)	MTEP veiklos rezultatų komercinimo skatinimas mokslo ir studijų institucijose (4.4)			
	Ekscelencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros sukūrimas (5.6)	Lietuvos mokslo ir studijų institucijų vykdoma MTEP veikla (5.4)	Parama naujiems produktams ir technologijoms presertifikuoti ir bandymams laboratorijose ir realiomis sąlygomis atlikti („Inosertifikavimas“) (1.5)		Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)
	Informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET) (5.7)	Užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą (5.20)	Parama MTEPI vykdančioms įmonėms finansinėmis priemonėmis („Technostartas LT“, „KoInvest LT“) (2.2)		
	Užsienio mokslininkų pritraukimas ir MTEP veikla (5.8)		Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį pritraukti („SmartInvest LT“) (3.5)		
	Mokslo ir studijų institucijų inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas (5.9)	Parama įmonės MTEPI infrastruktūrai kurti ar plėtoti ir MTEPI veiklai vykdyti („Intelektas LT“) (1.2)			Mokslininkų ir kitų tyrėjų įdarbinimas žinioms imliose įmonėse (5.11)
	Doktorantūros studijų proceso užtikrinimas; doktorantūros studijos, kelionės, stipendija, MTEP,	Parama įmonių MTEPI teikiant inovacinius čekius („Inovaciniai čekiai“) (1.3)			

persikėlimas, lėšos vizitams (įskaitant ir užsienio doktorantus) (5.10)			
Protų pritraukimas ir reintegracija (5.12)	Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)		
Stażuočių po doktorantūros studijų skatinimas (5.14)	Parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai (Technologinių centrų infrastruktūra) (3.4)		
Specialistų rengimas su sumanios specializacijos prioritetais susijusiose studijų programose (5.15)	Studentų MTEP veikla (5.13)		
Mokslo populiarinimo sistemos plėtra (5.16)		Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį („SmartInvest LT+“) (3.6)	
Finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientišąsias ir laipsnio nesuteikiančias studijas (5.17)		Parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“) (1.4)	
Remti Lietuvos bei užsienio studentų bei dėstytojų judumą (5.18)		Į rinką orientuotų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą (4.3)	
Praktiniai mokymai mokslininkams ir kitiems tyrėjams, mokslininkų ir kitų tyrėjų dalyvavimas tarptautinių programų tiksliniuose renginiuose, Lietuvos tyrėjų dalyvavimas tiksliniuose susitikimuose, skirtuose projektų paraiškoms rengti, Lietuvos atstovų dalyvavimas Europos Sąjungos ir kitose tarptautinėse darbo grupėse, komitetuose, komisijose, susijusiose su moksliniais tyrimais ir eksperimentine (socialine, kultūrine) plėtra. / Dalyvavimo H2020 skatinimas (5.19)			
Remti tarpsektorinį bendradarbiavimą MTEP srityje (5.21)			
Sudaryti tyrėjams sąlygas naudotis skaitmeniniais mokslo duomenų ištekliais (5.22)			
Materialinės bazės, skirtos bendriems mokslo ir verslo projektams įgyvendinti, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijose (kompetencijos centrų infrastruktūros kūrimas ir plėtra) (4.1)			
Parama kompetencijos centrų vykdomai MTEP veiklai įgyvendinti (4.2)			